

Sinds 1 januari is de nieuwe Laiterie des Ardennes (LDA) een feit.

De leveraars van Lac+ en Chéoux vormden een nieuwe coöperatie.

Hoewel die nog maar pas van start is gegaan, gingen we toch al poolshoogte

nemen. – GUY VANDEPOEL, STUDIEDIENST & GEORGES VAN KEER-

BERGHEN, LID HOOFDBESTUUR –

Nieuwe coöperatie Laiterie des Ardennes van start

Michel Snessens, voorzitter van de nieuwe groep.

In de nieuwe structuur nemen de oorspronkelijke coöperaties elk een aandeel van 50% voor hun rekening. De nieuwe coöperatie heeft beide dochters voor 100% in eigendom onder vorm van een vennootschap, namelijk het bedrijf LDA Industrie. Dat bedrijf staat in voor de uitbating van de fabriek Solarec in Recogne die zich bezighoudt met melkverwerking. Daarnaast is er nog het bedrijf LDA Transport dat volledig instaat voor de organisatie en logistiek van de melkaanvoer. Hierdoor wordt het Waalse zuivellandschap grondig gewijzigd. Quasi alle Waalse melk wordt voortaan verwerkt door een coöperatieve zuivelindustrie! In de raad van bestuur van de nieuwe coöperatie zetelen 12 bestuurders waarvan er 4 door beide dochters worden afgevaardigd.

Bestaande coöperaties fusioneren

Met een opgehaald volume van 575 miljoen l melk wordt dit meteen de tweede coöperatie van België. Via de coöperatie Chéoux zorgen 1050 leveraars voor een volume van 265 miljoen l. De 1250 leve-

raars van Lac+ staan in voor 310 miljoen l melk. Ook een driehonderdtal Vlaamse melkveehouders leveren ongeveer 65 miljoen l melk aan LDA. De Vlaamse leveraars situeren zich in Noord-Limburg, de Antwerpse Kempen en de regio Ieper in West-Vlaanderen. "Aangezien onze activiteiten voor een groot stuk overlappen en er voor heel wat activiteiten al jaren samengewerkt werd, was dit ook een logisch gevolg", stelt Jean-Marie Thomas, communicatieverantwoordelijke van de nieuwe groep. "De administratieve zetel van het bedrijf en een unit voor afroming van een gedeelte van de aangevoerde melk blijft in Chéoux. Het bedrijf stelt in totaal 250 personeelsleden tewerk. In de nieuwe coöperatie werken 30 mensen, ze staan in voor de fieldwerking en het administratief beheer. Daarnaast zijn er nog 90 chauffeurs bij LDA Transport en 130 personen zijn actief in de verwerking, die 7 dagen op 7 draait. Met een totale verwerkingscapaciteit van 750 miljoen l werkt de fabriek vandaag niet op volle capaciteit. Er is dus nog plaats voor bijkomende melk. Vanuit

Frankrijk wordt nog een beperkte hoeveelheid van 20 miljoen l melk aangevoerd via de Union laitière de la Meuse.

Van streekproduct tot melkpoeder in bulk

De fabriek Solarec in Recogne, die in het hart van de Ardennen nabij Libramont ligt, combineert kwaliteit en efficiëntie voor de productie van een breed productengamma. In hoofdzaak kunnen we 3 productstromen onderscheiden: UHT-melk, boter onder Europese oorsprongsbenaming en melkpoeder. De UHT-melk wordt geproduceerd in 3 parallelle productielijnen voor de private labels van de meeste grote distributiecentra. Het globale volume bedraagt 100 miljoen l op jaarbasis. De ophaling gebeurt in een ruimtelijk aansluitend gebied tussen Namen en het Luikse, waar alle bedrijven een ICM-certificaat hebben. "Het ICM-certificaat wordt door ons enkel commercieel uitgespeeld in de productie van UHT-melk. We wisten op voorhand immers dat dit op termijn de standaard zou worden", stelt voorzitter

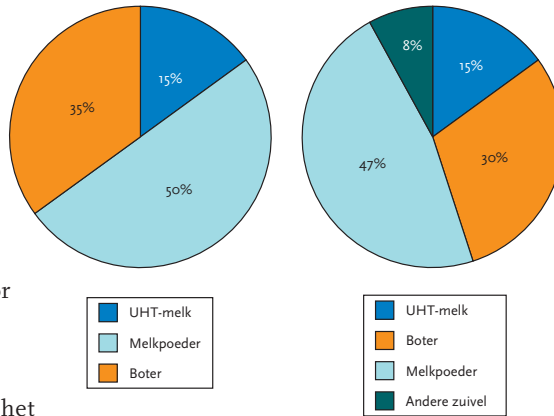
Michel Sneessens. “Waarom zouden we de vele melkveeboeren met een leeftijd van rond de 50 jaar, die hun bedrijf nog maar een tiental jaar zullen uitbaten, nog op kosten jagen”, voegt de coöperatievoorzitter eraan toe. De afzet van de consumptiemelk gebeurt voor 90% op de binnenlandse markt, de overige 10% wordt geproduceerd voor de aangrenzende Europese landen.

Boter met AOC-erkenning

De boter wordt geproduceerd voor het merk Carlsbourg. Daarnaast wordt er ook boter geproduceerd onder de merknaam Ardense boter, wat een appellation d'origine contrôlée is. Met een marktaandeel van 18% is dit het grootste Belgische botermerk. De commercialisatie en marketing van de boter gebeuren in een partnerschap met het Belgische Corma, een dochter van de Franse zuivelgigant Bongrain. Doordat de melk voor deze boter in de hoge Ardennen moet worden opgehaald en ook de productie daar gebeurt, is de Belgische zuivelgroep Corma verplicht de boter hier te fabriceren. De Europese erkenning werd eind jaren 80 binnengehaald toen de Franse zuivelgigant zelf nog uitbater was van de fabriek Solarec. Aan het einde van de jaren 90 heeft Bongrain zich teruggetrokken uit België en kwam de fabriek in handen van Lac+ en Laiterie de Chéoux. Door deze historische erfenis heeft de Waalse coöperatie vandaag wel het voordeel boter te produceren onder merk, wat een duidelijke meerwaarde oplevert ten opzichte van een private label. Voor de melkveehouders worden er in dit lastenboek geen extra voorwaarden opgelegd. Bovendien zitten we in de Ardennen met kleinere bedrijven, waarvoor we IKM ook niet als eis opleggen. De productielijn van boter heeft een capaciteit van 5 ton per uur voor een totale productie van 15.000 ton op jaarbasis. De afvulling gebeurt in pakjes van 250 of 500 g tot industriële en bakkerijboter in kartons van 25 kg.

Zwaar getroffen door melkstaking

Over de voorbije melkstaking blijft het moeilijk praten in Wallonië. Waar de Vlaamse melkveehouders meer neigen naar de Nederlandse mentaliteit, neigen de Walen meer naar Frankrijk. Er is echt wel sprake van een verschillende perceptie in het noorden en het zuiden van het land. Waar Vlaanderen verder wil zonder quota, pleiten de Walen voor het behoud ervan, voornamelijk op basis van emotie. “We mogen niet blind zijn. Zonder marktbescherming zullen de melkquota niet in staat zijn de melkprijzen hoog te houden. In 2007, ten tijde van hoogconjunctuur, waren er ook heel veel Waalse boeren die geen behoefte meer hadden aan melkquota. Enkel als het slecht gaat,

Figuur 1 Productgamma Laiterie des Ardennes (links) en de omzetverdeling per productgroep (rechts)

moeten de quota redding brengen. Wij hebben als melkerij nooit een standpunt ingenomen over de melkstaking. Ook in onze bestuursorganen is er stevig gediscussieerd, wat logisch is als 30 tot 40% van de leveraars de melkstaking steunde! Wij zijn in België het zwaarst getroffen door de melkstaking met een melkaanvoer die 20% lager uitviel in de stakingsweek. We zijn wel altijd en overal de melk blijven ophalen, aangezien de meerderheid uiteindelijk wou blijven leveren”, stelt Jean-Marie Thomas. “We zullen moeten aanvaarden dat er met het vernieuwde zuivelbeleid ook mét quota geen prijsgarantie is”, vult voorzitter Sneessens aan. “Vandaag is de dreiging van een superheffing in Wallonië minder zwaar ten opzichte van Vlaanderen, aangezien melk onbeperkt kan bijgehuurd worden. Een of andere vorm van contractualisatie lijkt onafwendbaar om de productie te plannen en investeringen in de zuivelindustrie mogelijk te maken. Men zal ongetwijfeld de aanvoer moeten organiseren, maar men moet niet de illusie hebben dat men collectief het aanbod zal kunnen sturen. Met matige melkprijzen zal er geen overproductie zijn, aangezien er nog heel veel melkhouders – omwille van natuurlijke afvloe – de sector zullen verlaten. De blijvers zullen sowieso meer moeten melken.”

Inzetten op 3 markten in de toekomst

De basisprijs voor uitbetaling van de melk wordt bepaald in het begin van de derde week van de maand. De prijs wordt puur bepaald op basis van de inkomsten uit de markt. Er wordt niet gewerkt met een referentiekorf. “Alle winst die in de productie-ondernemingen gemaakt wordt, vloeit als melkgeld terug naar de melkveehouders”, garandeert voorzitter Sneessens. Het totale omzetcijfer voor 2009 wordt geschat op 190 miljoen euro. Zo’n 15% van het zakencijfer wordt gerealiseerd via liquide producten en 30% van de omzet komt uit boter. De productie van melkpoeder neemt een aandeel van 47% van de omzet in. In 3 poedertorens wordt jaarlijks 50.000 ton melkpoeder geproduceerd (zie figuur 1). De verpakking gebeurt in zakken van 25 kg, in bigbags van 1 ton of in containers van 25 ton. De volledige productie is bestemd voor de export: 40% blijft binnen de Europese Unie, 60% gaat naar verre bestemmingen zoals Algerije, Gabon, Marokko, de Perzische Golfstaten, West-Afrika en Azië. Met een jaarafzet van 10 tot 15.000 ton behoort Algerije alvast tot de belangrijkste klanten. Na heel wat inhaalinvesteringen van de voorbije jaren, door de herhaaldelijke overnames, heeft Michel Sneessens zijn plan voor de toekomst klaar. “Wij moeten op 3 markten balanceren: enerzijds een derde van de productie voor afzet op de interne markt, een derde van de productie onder poedervorm voor Europese industriële klanten en tot slot nog een derde in poedervorm voor de wereldmarkt. Ondertussen moet er ook werk gemaakt worden van de kapitaalsinbreng en opbouw van het ledenbestand. Hiervoor werd in 2003 een volledig nieuw intern reglement uitgewerkt. Voor nieuwe leden wordt een participatie, onder de vorm van ledenaandelen, verplicht. Die bedraagt 3,75 euro per 100 l melk. Dit bedrag moet volgestort worden over een periode van 4 jaar. Doordat de nieuwe zuivelgroep in de Oostkantons heel wat leveraars verloren heeft aan de Duitse coöperatie MWH, is de nieuwe zuivelgroep actief op zoek naar nieuwe leveraars. ■

Een stukje geschiedenis

- 1965 Bouw van de fabriek in Recogne door de coöperatie ILA
- 1976 Fusie van een tiental kleine Waalse coöperaties tot Sud Lait
- 1985 Chéoux start als melkophaler onder de vorm van een ophaalcoöperatie
- 1989 Investering van de zuivelgroep Solarec-Corma in de nieuwe fabriek van Recogne
- 1997 Fusie van de coöperaties Malmedy, Herve en SudLac tot Lac+ die instaat voor de melkaanvoer voor de fabriek
- 2001 De Franse zuivelgroep Bongrain verlaat Wallonië
- 2010 Fusie tussen de melkaanvoer van Chéoux en Lac+
Oprichting van een nieuwe coöperatie Laiterie des Ardennes